Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Gawłowskiego
na 20. posiedzeniu Senatu
w dniu 10 października 2024 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Adama Bodnara

Szanowny Panie Ministrze!

Jak wynika z niedawnych publikacji prasowych, część prokuratorów blisko związanych ze środowiskiem byłego ministra sprawiedliwości Zbigniewa Ziobry i robiących kariery w latach 2015–2023 w dalszym ciągu zajmuje się istotnymi z punktu widzenia państwa, a także budzącymi liczne wątpliwości postępowaniami. O ile należy docenić dotychczasowe działania pana ministra w zakresie już dokonanych zmian personalnych w strukturach Prokuratury Krajowej i prokuratur regionalnych, o tyle informacje ujawniane przez media wskazują, że potrzebne są jeszcze dalej idące decyzje.

Jak wynika z niedawnej publikacji portalu Wirtualna Polska pt. „Była w Straży u Roberta Bąkiewicza, dziś prowadzi ważne śledztwo", prokurator Marta Choromańska, która w ciągu zaledwie nieco ponad roku od uzyskania uprawnień prokuratorskich trafiła na delegację do Prokuratury Regionalnej w Warszawie, w dalszym ciągu nie została z niej odwołana i prowadzi ważne, kontrowersyjne śledztwo w sprawie tzw. afery GetBack. Prokurator Choromańska „zasłynęła" uczestnictwem w Straży Narodowej założonej przez Roberta Bąkiewicza. Jesienią 2020 r. została sfotografowana podczas pilnowania kościoła na placu Trzech Krzyży obok K. G., pseudonim „Fidel", nacjonalisty skazanego za fizyczną napaść na rabina Polski Michaela Schudricha w 2006 r. Jak twierdzili wówczas niezależni prokuratorzy zrzeszeni w stowarzyszeniu „Lex super omnia", działanie prokurator Choromańskiej stanowiło złamanie przepisów ustawy o prokuraturze.

W listopadzie 2020 r. interpelacje w tej sprawie złożyła do ministra sprawiedliwości ówczesna poseł Lewicy Monika Pawłowska. Pisała ona tak: „Zgodnie z polskim prawem osoba pełniąca funkcję prokuratora musi być apolityczna i nie powinna opowiadać się publicznie po żadnej ze stron sceny politycznej. Marta Choromańska, biorąc udział w opisywanym wydarzeniu, mogła nakłaniać do popierania łamania fundamentalnych praw człowieka, na co nie powinna sobie pozwolić, pełniąc funkcję prokuratora regionalnego. Jest to niespotykany precedens na skalę europejską. Przebywanie osoby pełniącej tak istotną rolę w systemie sprawiedliwości z przestępcami wzbudza nieufność wśród obywateli i obywatelek".

Pojawienie się prokurator Choromańskiej w szeregach Straży Narodowej bardzo krytycznie oceniła również pełniąca wówczas obowiązki prezes stowarzyszenia „Lex super omnia" prokurator Katarzyna Kwiatkowska. Jej zdaniem, „stając wspólnie z przedstawicielami środowisk nacjonalistycznych, kibicowskich, wobec których prowadzone są liczne postępowania przygotowawcze", prokurator Choromańska „złamała zasadę obiektywizmu i bezstronności".

Prokurator Choromańska, pomimo oczywistego politycznego zaangażowania, a także pomimo budzącego wątpliwości tempa awansów zawodowych, w dalszym ciągu nie została odwołana z delegacji do Prokuratury Regionalnej w Warszawie, gdzie jest jednym z członków zespołu śledczych prowadzących postępowania w sprawie afery GetBack. W opinii przytoczonej w przywołanym artykule czytamy: „W zespole do spraw GetBack Choromańska gra pierwsze skrzypce. Osobiście przesłuchuje świadków, stawia zarzuty, podpisuje wnioski aresztowe. Nadaje ton całemu postępowaniu. Trudno mi pojąć, skąd tak wielkie zaufanie Prokuratury Krajowej". Obecność prokurator Choromańskiej w zespole badającym jedną z największych afer gospodarczych w historii III RP jest tym bardziej zaskakująca, że wspomniane postępowanie jest objęte nadzorem Prokuratury Krajowej. Jak można sądzić, nadzór ten jest sprawowany nie tylko teoretycznie. W lutym br. zmieniła się osoba sprawująca ten nadzór (prokuratora Janusza Grzyba zastąpiła pani prokurator Joanna Rajczyk), z kolei w marcu 2024 r. wymieniono szefa zespołu prowadzącego sprawę w Prokuraturze Regionalnej w Warszawie.

Śledztwo w sprawie afery GetBack jest niezwykle istotne nie tylko ze względu na fakt, że w tej sprawy poszkodowanych zostały tysiące Polaków, którzy często tracili oszczędności swojego życia, lecz także z uwagi na to, w jaki sposób przez te wszystkie lata postępowanie to były prowadzone przez podległą Zbigniewowi Ziobrze prokuraturę. Jak wynika z doniesień mediów, to w ramach tego śledztwa trzykrotnie aresztowano i trzykrotnie wypuszczano P. O., znanego przedsiębiorcę i założyciela (…). Jak wiadomo, za każdym razem w związku z tymi samymi zarzutami. Przedsiębiorca przesiedział w areszcie w sumie 16 miesięcy. Osobą reprezentującą Prokuraturę Regionalną na sali sądowej podczas posiedzeń aresztowych była

właśnie prokurator Choromańska. Prokurator Ewa Wrzosek przypomniała niedawno o zasługach prokurator Choromańskiej w sprawie P. O., tak pisząc na portalu X: „Stan na dziś: 5 lat śledztwa, 16 miesięcy tymczasowego aresztowania, zrujnowana firma i życie. Marta Choromańska. Stan na dziś: 7 lat doświadczenia zawodowego. Prokuratura Regionalna w Warszawie. Prokuratura Ziobry nie jest anonimowa". Warto w tym miejscu wspomnieć, że zarzuty karne postawione P. O. ponad 5 lat temu w dalszym ciągu nie zostały sfinalizowane złożeniem do sądu aktu oskarżenia. Historia aresztowania P. O. i jego dążenia do oczyszczenia się z zarzutów była jednym z najgłośniejszych przykładów łamania praworządności i praw człowieka za czasów rządów PiS, a także niszczenia przedsiębiorców i nadużywania instytucji tymczasowego aresztowania. Jego sprawa była przedmiotem obrad w instytucjach unijnych.

W związku z tym proszę pana ministra o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy panu ministrowi znana jest pani prokurator Choromańska i jej działania w latach 2017–2023?

2. Czy postępowanie pani prokurator Choromańskiej, zarówno w zakresie wypełniania obowiązków służbowych, np. w ramach śledztwa w sprawie afery GetBack, jak i pozazawodowe, polegające na łamaniu zasady obiektywizmu i bezstronności poprzez udział w Straży Narodowej, było przedmiotem analizy ze strony prokuratora generalnego lub Prokuratury Krajowej?

3. Czy prokuratura planuje podjąć działania zmierzające do wyjaśnienia i ewentualnego ukarania pani prokurator Choromańskiej za jej udział w wydarzeniach o charakterze politycznym w towarzystwie osób, wobec których prowadzone są postępowania przygotowawcze?

4. Z jakiego powodu pani prokurator Marta Choromańska nie została dotychczas odwołana z delegacji do Prokuratury Regionalnej w Warszawie?

5. Za jakiego powodu pani prokurator Marta Choromańska nie została dotychczas odwołana ze składu specjalnego zespołu śledczego do spraw afery GetBack?

Z poważaniem
Stanisław Gawłowski